مدیر : محمد قدیر تره کی
اداره : دعمومي مطبعې له څنګه - کابل
بې امضاء مقالې د مدیر له خوالیکلې کیږي
بې د تعدیل اه ورځو ډره ورځ خبر ېږي

اصلاح

PROPERTY OF ACKU

د اعلانو هره کرښه د لس پولو ضمنه یې ......
د کابل په ښار کښې ۲۵- افغانۍ ۱٤- افغانۍ
په افغانستان کښې ۳۰- افغانۍ ۱۸- افغانۍ
په دباندنیو هوادو کښې یونیم پونډ ۱۸ شلنګه

ګڼه (۱۳۳) کال (۱۵) دو شنبه (٤) دداو ۱۳۲۲ ش (۲۷) ......ر ۱۳۶۳ ق (۲٤) دجنوري ۱۹٤٤ ع پر له پسې لمبر (۳۷٤۰)

نننی اقتصادی وضعیت او اولوسي دودونه

ښاغلی «قانع»:

نه یو اځې هم دا چه دننني عالمګیر اقتصادي بحران په اثر دو ګروني ستمنه او متوسطه طبقه دخپلو هره ورځنی مایحتاج او دژوندانه مستمري ضروریات نشي پوره کولای بلکه لکه چه ښکاره ده د هر ګټور او دښتو خاو ندان چه نسبتاً بهای بلل کیږي هم تر یوی اندازې له دې خصوصه په شکایت او پتې سره لیدل کیږي. مګر سره له دې هم هغه پخواني قومي او اولوسي دودونه چه په اصطلاح سره (دمړي او ژوندې، دغم او دښادۍ) په معاملو کښې ئې په راز راز نو مونو او په فوق الطاقة، مصارف او ښندنو سره په عمومي ډول رواج موندلی دی بې له دې چه دمعاملې خاوند خپل مالي توان او خه لرل او نه لرل ترنظر لاندې ونیسي په همغې لمړنی تو ګه اجرا کیږي.

زما په اعتقاد ډېر داسې اشخاص به هم وي چه نظرو خپل اقتصادي وضعیت او مالي توان ته به ددا سې فوق الطاقت دودونو په اجرا کولو خو ښ نه وي او زړه به ئې نه غواړي مګر د دې دپاره چه تر اولوسي او قومي دود او میراثي رواجونو څخه ځان ایستل بد و ر ته ښکار ېږي او نسبت خپل ځان ته ئې د پیغور او بد ویلو موجب بولي لاس نه شي ترې آ خستی او چار ناچاره به دخپل دمړي او ژوندې تول دودونه که له کوره وي او که له پوره لکه چه نور و سیالانو ئې اجرا کړی وي همغسې به ئې اجرا کوي.

دا به ټولو ته ښکاره وي: دوګړو اکثره شته من او جایداد لرونکي اشخاص چه نیستمن شوي او جایدادونه ئې له لاسه وتلي او کلو نه بیا په پښو نشي درېدلی دهمدې راز د غم او دښادۍ ددودونو په افراط سره د اجرا کولو په اثر دي.

لکه چه پاس مواشاره وکوله: بدې هم ټول پوهیږو چه دهغو دودونو له منځه لرې کول یا په هغو کښې څه تخفیف او اصلاحات په عمل راوستل په انفرادي ډول امکان نه لري او له قومي او اولوسي افراد و څخه هیڅ یو نشي کولای چه دخپلې دغم یا دښادۍ په معاملې کښې له نورو څخه مخالفت وکړي او یا لنږ څه پېر ته پاته شي.

ددې دودونو داصلاح کولو چاره:

دا خبره ټولو ته څرګنده ده چه په هر قوم او اولس او په هره قریه او حتی په هر کلي کښې ځینې اشخاص دقوم او داو لوسي وګړو نسبتاً منلي مشران، پوهان او تر یوې اندازې درسوخ خاوندان بلل کیږي، ترډې چه ډېر کله ددوی په ذریعه ډېرې په همدې ډول قومي او اولوسي معاملې فیصله او خلاصیږي او ډېري اولوسي ماتې او ګوډې د دوی په وا سطې سره جوړ ېږي. (نوربیا)

دباندنی خبرونه

برلین : دالمان حربي اعلامیه. د «پري پت» او «برلسینیا» په منطقه کښې روسانو دډېرو قواؤ په مرسته په حمله شروع وکړه مګر ددوی ټولې حملې دالماني قواؤ دخوارد شوی د «نویل» په شمال او د «المن» دغديرپه جنوب کښې دروسانو حملې ردشوی او درانه تلفات ور واړول شوه. د «لیننګراد» په جنوب غرب کښې دروسانو حملو څه نتیجه ورنکړه او د شمال په آخر کښې الماني قوا وي د خپلو متقابله حملو په اثر څه وړاندي تللې دي او دخپل وړاندې تګ په نتیجه کښې ئې څه بندیان او وا جي لاس ته راوړي دي دایطالیا په جنوبي جبهه او دمحاذ په غرب کښې کلکې جګړې شروع دي دمتحدینو حملې دالماني قواؤ دشدید مقاومت په اثر ردشوی - او دالماني قواؤ متقابلې حملې چه د «من ترنو» په شمال غرب کښې وشوې په کامیابی سره وې. تیره شپه د متحدینو یو ی تو لګی الو تکو دالمان پر شمال غربي علاقه او مرکزي نقطو حمله وکړه چه دهغه په نتیجه کښې ئې «ما ګدي بورګ» ته څه تاوان رسولی دی دوی هم پد غو حملو کښې د (٦) الوتکې را غورځولي شوېدي. دغه ډول د متحدینو یوې بلې تولګی الوتکو په «رور» کښې دالمان پر غربي منطقو حمله وکړه چه په هغه حمله کښې ئې هم (۷) الوتکې پوپناشویدي ددا و په (۲) شپه دالمان یوې تولګې الوتکو پر لندن حمله وکړه او په نتیجه کښې ئې لوی او چنې اور و نه بل کړه د متحدینو قواوي پرون سهار دایطالیا پر غربي ساحل د «روم» په جنوب کښې و «نتینو» ته نږدې پیاده شویدي او کلکه جګړه شروع ده. (ترانس اوشن)

الجزیره: دمتحدینو حربي ابلاغیه دمدیترانې څخه وا ئې چه دمتحدینو فوځونو اولنی ځای (نتونو) چه په خپله نقشه کښې ئې درلود ونیو که څه هم تراوسه پورې دالمانیانو له خوا کلک مقاومت ندی شوی خو هغوی ژر راز واقعی ته اماده دي جنرال کلارك دمتحدینو دپنځم نمبر اردو قوماندان چه اوس په (نتونو) کښې د جنرال الکز اندر د فوځونو عملیات ګوري دمتحدینو دفوځونو دعملیاتو په خصوص کښې خپله خوشحالي څرګنده کړه. پخواله دینه چه دمتحدینو فوځونه د (نتونو) په ساحل کښې پیاده شي دمتحدینو هوائي قواؤ دروم او فروزوني ئې پر هوائي مرکزو چه دروم او کاس نو په مینځ کښې پروت دی او دفرانسې په جنوب کښې ئې د مارس په هوائي مرکزو حملې وکړې او دروم ببیله یوه هوائي مرکز نه نور ټول مرکزونه ئې داسې بمباري کړل چه بیائي الوتکې نشي استعمالولای د اتازوني فوځونه بیله دینه چه تلفات ورکړي د (نتونو) پر ساحل پیاده شویدي او ددوی له

کورنی خبرونه

ترفیع رتبه

کابل: ښاغلی دوکتور عبد الرحمن خان (حکیمی) متخصص امراض جلدی که قبلا بکفالت سر طبابت علی آباد کار میکرد به معاونی ریاست موسسات صحیه ترفیعامقرر شده است. «باختر»

منصبدارانو نه یووا ئې چه دغه عملیات د کلیفورنیا دساحل دتمرینې عملیاتو سره ډېر مشابهت درلود نه دانګریز دتعرضي له ځایه سره چه نقبونه او ساحلي باطرۍ ئې درلودې او مقاومت ئې وکړ خو بیا هم نسبت ددوی وعملیاتو ته تلفات لږر سیدلي دي او دمتحدینو فوځونو خپل ځانونه د (نتونو) په ساحل کښې لږ وروسته قوي کړل او المانیان وائي چه دغه نوي عملیات د (بیتر) دسیند د خولې او د (نتونو) په مینځ کښې پیښ شویدي دمتحدینو فوځونو ده نمبر اردو په جبهه کښې وروسته له هغه چه درا پید و او ګار یلیانو له سیندو نو څخه تیر شوي ؤ دالماني فوځونو سره په کلکه جګړه اخته ؤ او انګلیسي فوځونو سره دجرمنیانو دمتقا بلو حملو دلیر ی په ناوه کښې د (چمون) سوولي ځای ونیو دالځای دمین ترنو د شمال غرب په دوه میله کښې پروت دی. (ریوټر)

لندن : رسمي اعلامیه وائي چه دشنبې په شپه او ددغه ورځې په سهار د المان نوي (۹۰) آلوتکې دانګلستان تر ساحل را تیرې شوې او د جنوب شرقي پر علاقه او دلندن پر منطقه ئې بمباري وکړه بو څه تلفات او تاوانونه ئې آړولي دي او دالمان (۸) آلوتکې را واچولې شوې. (ریوټر)

لندن : د (اوروګوای) صدراعظم اعلان وکړ چه تر هغه وخته پورې چه په (بولویا) کښې اوسنۍ حالت جاری وي د (اوروګوای) حکومت به د (بولویا) نوې حکومت په رسمیت سره ونه پژنی. (ریوټر)

لندن : دانګلستان په شمال غرب کښې چه په یوه فابریکه کښې انفلاق وشو نو دهغه په اثر ۷ تنه مړه او څو تنه ورك دي او تقریبا ۲۷ تنه ژوبل شوي دي دعمارت لاندېنی برخه خوشې ګنډ واله شوې ده او هغه ورك شوي سړي په کښې لټول کیږي. (ریوټر)

توکیو : د جاپان حربي ابلاغیه: دمتحدینو د یوې جملې الوتکو څخه چه د جدی په ۲۷ او ۲۹ ئې پر «رابال» حمله کړی وه ٤۳ الوتکې راوغورځولی شوې پد غه عملیاتو کښې د جاپان هم ۲ الوتکې وخپل مرکز ته ندي راغلي.

او هغه بحري جګړې چه د «نیو ګینې» او «نیوبرتن» په منځ او د «مدانګ» دشمال په (٦۰) کیلو متري کښې وشوې. دمتحدینو ۱۲ مخربه ئاوانې شوه دمتحدینو بلې تولګې الوتکو چه پر «اکیاب» حمله وکړه ۱۵ الوتکې ئې راوغورځولي شوې پد غه عملیاتو کښې د جاپان هم ۳ الوتکې محوه شویدي. (دومی)

دشپې وسترې خبرونه

برلین : دایطالیا په غربي جبهه کښې دمتحدینو حملې رد او تر (۵) سوه ډېر عسکر ئې دالماني قواوو د خوا بندیان شوه الماني الوتکو په دغه وخت کښې چه متحدینو خپل عسکر دایطالیا په غربي ساحل پیاده کړه حمله وکړه چه دهغې حملې په اثر کښې د متحدینو ٤ عسکر وړو نکې بېړ ی ډوبې او ۸ نورو ته ئې سخت تاوانونه رسولي دي.

لندن : د مسکو دخبر په قرار شوروي عسکر د «کراسني سه لو» په جنوب د «لیننګراد» په جبهه کښې یو د اور ګاډو مرکز ونیو.

برلین : د «کریفو ګراد» د جبهې جګړې ډېر شدت کړی او د شرقي محاذ د جنوبي منطقو محلي جګړ ې دالماني قوا و و د «شالش کوټ» په ناحیه کښې دجنوري د ۱۸ بیلابر ۲۲ پور ی تر یوزر ډېر روسي عسکر وژلي او ۵۷ تو په ٤۵ ټانکو نه ئې د غه ډول ورتیت و پرك کړیدي.

لندن : دمسکو رادیو دبلغاریا د خلګو په نامه یو پیغام برود کاست ا ی دهغه په ضمن کښې ئې وویل: که غواړ ی او س لا فر صت د لاسه ندی تللی د آلمانیانو څخه خپل ځانونه جلا او په متحدینو پو ر ی وتړی.

قاهره : میجر جنرال لا ئیډ دیوې پیښې په اثر مړ شو.

خشك کردن سبزیجات در شعاع آفتاب

از ایلستریتدویکلی آف اندیا:

زردك: اول زردك هارابخوبي شسته ودانه های ریشه دار وخراب آن را بیکطرف جداوعلیحده نموده سپس بو سیلهٔ یك چاقوی تیز زردك رابشكل حلقه های نازك بریده وآنهار ا بیك رشته یاسیم باریکی که درمعرض آفتاب قرار یافته باشد بکشید خشك کرد ن زردك عموماً دویاسه روزرا (حسب کمیت ومقدار آن) دربر گرفته ودر جریان این مدت باید وقتاً فوقتاً رشتهٔ سیم حرکت داده شود تاتمام حصص زردك تحت اشعه آفتاب قرار گیرد اماتوجه باید نمود که وقتی زردك خشك گردید بایست درحالیکه هنوز نرمی وانحنا در آن باقی باشد آنرا جمع وذخیره کرد.

زردك وقتیکه خشك گردید آنرا به پیمانهٔ معتنابهی دریکظرف ومحفظهٔ کوچکی بگنجانید.

زردك خشك شده بایستی قبل از استعمال دربین آب ترشود.

کرم: کرم رابه این طریق خشك نمائید که اول تمام برگهای خارجی وخراب آنرا دور کرده وبعداً که برگهای تازه وسالم آن باقی ماند آنرا بذریعهٔ چاقو (از حصهٔ فوقانی بطرف ساقهٔ آن) چار قسمت بنمائید سپس قسمتهای ساقه دار آنرا که ضخیم وکلفت بوده وبزودی خشك نمیشود دور کرده

و پس ازان کرم را ریزه ریزه کرده وبشکل قیمه درآورند بعدروی یك تکری سیمی که با یك پارچه سفیدی پوشانیده شده باشدریزه های آنرا هموار نموده وبجهت خشك شدن درمعرض آفتاب بگذارید.

خشك نمودن کرم یك مدت نسبتاً طویلی را در بر گرفته وبایستی درجریان مدت مزبورریزه های آن وقتاً فوقتاً حرکت داده شودوبه روی پارچه سرازیر گردد کرم هنگامیکه خشك شود رنګ نصواری بخود گرفته ولی دروقت استعمال اگر تر گردد بزودی به رنگ اصلی خود عدول می نماید. رویهمرفته تمام سبزیجات ازقبیل نعناع، گشنیز .... قابل خشك کردن بوده و چیز یکه بایستی مراعات شود این است که انواع مزبور قبل از گل آوردن وتخم گرفتن برای خشك کردن انتخاب گردد و گرنه نتیجه حسب مطلوب بدست نخواهد آمد. سبزیجاتی که دارای ساقه های درازو کلفت میباشند برای اینکه بعداز خشك شدن بسهولت تذخیر شده بتوانند باید برگهای آن از ساقه ها جدا ساخته شده وبعداً خشك شوند برگهای کرفس نیز قابل خشك کردن بوده وبرای خوش طعم نمودن غذا مادهٔ خوبی راتشکیل میدهد خشك نمودن بادنجان رومی اگر بطریق آتی بعمل آید نتیجهٔ بهتری ازان بدست می آید. بادنجان رومی اول به قطعات نازك بریده شده و بعداً با افزودن کمی نمك در آن بدون از آب دربین ظرفی جوش داده شود تا اینکه بشکل محلول سخت وغلیظی درآید وسپس آنرا ازبالای آتش دور کرده وانتظار کشید تا خوب سرد گردد وانگهی محلول مزبور یابشکل حبه ها درآورده شده و یا اینکه روی یك تختهٔ پهن گردیده ودرمعرض آفتاب قرارداده شود. بادنجان رومی خشك مادهٔ مفید ولذیذی بوده وافزودن آن در خورشها لذت و طعم خوبی می بخشد. مزیت وفایدهٔ اسلوب فوق اینست که درمسائل تذخیر وتهیهٔ بوطل مخصوصاً دراین اوقات که فراهم آوری آن گران تمام میشود باعث تسهیلات میگردد سبزیجات را بعد از خشك کردن بایستی بخوبی شست اما ملتفت بود که عمل شستن بدقت صورت گرفته وسبزیجات داغی نشوند چه تنها سبزیجاتی حسب مطلوب خشك شده میتواند که سالم و کامل باشند مسئلهٔ دیگری که باید مراعات شود این است که سبزیجات نباید بدرجه تردی وشکنندگی خشك شود سبزیجات خشك وقتی قابل جمع کردن وتذخیر میباشد که خشك گردیده وهنوز نرمی و ملایمت در آن باقی باشد زیرا خشك کردن سبزیجات اگر از اندازهٔ لازمه تجاوز نماید آنگاه در تعیین مقدار استعمال آن تقلیل و یا تزئید روی میدهد. «انتها»

یورو گوی

له «انسیکلوپیدیا» څخه :

(یورو گوی)دجنوبی امریکا له کو چنیو مملکتو څخه دی او ۱۸۷۰۰۰ مربع کیلومتر مساحه او ۱۹۹۳۲۴۳ تنه و گړی لری .

دیورو گوی شمالی اوشمال شرقی سرحد برازیل له‌سرحدسره نښتی او غربی سرحدئی دیورو گوی سیندی او په هغه سیند سره دار جنتا ین د (انټ‌ای‌ای‌یوس) دلاقی له‌یورو گوی څخه جلا کیږی. دیورو گوی جنوبی سرحد عبارت دی له(ریودی‌لاپلاته) څخه‌اودهغه مملکت جنوب‌شرقی سر حد داتلانتیك بحراحاطه کړیدی .

دیورو گوی آب و هوا معتد له اوتودده اودهغه مملکت ساحلی ځایونه بحری آب وهوا لری‌اودهغه مملکت دداخلی نقاطو آ ب وهوا تریو ی انداز ی شدیدده ددی مملکت په‌اوړی کښې‌دتودوخی درجه له ۳۰ نه تر ۳۵ پوری فوق‌الصفر اوپه ژمی کښې‌له ۲ نه‌تر۳ پوری تحت‌الصفر وی‌دیورو گوی په ځینو ځا یو نو کښې دژ می په موسم کښې کله کله واوره اوریږ ی مگرد (مونټی‌ویدیو)په ساحلی منطقه کښې واوره‌نه اوریږی دجولائی له میاشتی‌څخه‌تر ستمبر پوری دیورو گوی دژ می میا شتی دی او په دی د ر ی میاشتو کښې هلته ساړه اویخنی‌شدت کوی اوپه‌هغه ی مها ل کښې‌له‌جنوب غربی خواڅخه سخته‌سلی اوشدیدباد راآلوزی‌چه‌دهغه په اغیزه دهغه ځای آب‌وهوا کښې ډېر تبدلات پیښیږی. په‌هغه مملکت کښې دتودوخی مو سم داو کتو برله میا شتی څخه د جون ترمیاشتی پوری دی .

دهغه مملکت د شرقی سر حد له سیندونو څخه یوازی د (لاپلاته) سیند داتلانتیك په‌بحر کښې‌تو ئیږی اودهغه مملکت‌دنورو سیندونو اوبه‌د (میریم) په سیند کښې تو ئیږ ی . دغه رو د دیورو گوی او برازیل د سرحدا تو ترمنځ بهیږی.دمیریم سیند دهغه‌مملکت دساحلی رودونو خورالوی روددی. دمیریم سیند اوهم دریو نیگرو سیند دبهیږ- چلولو وړدی‌مگر لوئی بیړ- په هغو کښې حر کت نشی کولای . دیورو گوی‌سیندتر (پای‌ساند) پوری دبخاری بیړیو اوتر (سا لتو) پوری دمتوسطو بیړیودتگ‌اوراتگ وړدی.

دهغه مملکت‌په‌غونډیو او په‌اوږدو درواوشپلو کښې هرراز‌ونی شته‌دهغه مملکت‌په‌شمال‌شرقی‌علاقو کښې‌په‌عمومی ډول سره د (کاج ، اکا لیپټوس ارز، څیړ- اونوری) ونی شته دهغه مملکت‌دغربی‌علاقو دغرو په‌لمنو کښې دهغه‌مملکت له‌غربی علاقو څخه زیات ځنگلونه‌ولاړدی. هغه مملکت‌ته په‌سلو کښې اتیا برخی د ښتی‌د ی. په‌دی دښتو کښې سره رنگی گلو نه په ډېره اندازه زرغونیږی . په دی مملکت کښې دپیرا گوی دنوع چای حاصلیږی اوهم‌دیورو گوی په‌مملکت کښې تر څلور سوه او پنځو س قسم پوری واښه زرغونیږی چه‌دارو گان او دواوی تری جوړیږی . دد ی مملکت‌خاوره عموماًتور اوسوررنگ لری . پرته له ساحلی شگلنو ځا یو څخه‌دیورو گوی دمملکت خاوره‌ډېره حاصل خیزه ده .

یورو گوی‌متنوع‌الجنس **حیوانات** لری اوتقریباً پنځه سوه قسم مرغان په هغه مملکت کښې اوسیږی دهغه مملکت په ځینو ځایو کښې گوز ی وحشی میشو ، غرڅه او گراز اونور لیدل کیږی اوپه پسرلی مهال کښې لگ لگ، زانې اودښتی فیل‌مرغان هم په هغه مملکت کښې ډېر لید ل کیږی. دیورو گوی لمړنی و گړ ی هندی وومگرد۱۹ قرن په اولو کښې دهسپانویانو له‌خوا پرهغو و گړوسختی راغله اودهغوی ظلم اوزور په اثر پر ته له لږشمېر هند یانو چه په هغه مملکت کښې‌پاته شول نور ټول‌تری ووتل اوهغه چه په یورو گوی کښې پاته‌وو له‌هغو سپین پوستو راتلو نکو سره چه له خارج څخه هغه مملکت ته را تلل یو ځا ی شول . په ۱۸۷۰ کال هغه مملکت‌ته داروپائی و گړو ورتگ اومهاجرت مخ‌په ډېروالی شو اودورتلونکو زیاته برخه هسپانویان اوایطالویان‌وه اودبرازیل‌اوارجنتا ین ورتلونکی دهسپانویانو اوایطالویانو دورتلونکو اوناقلینو په نسبت دشمېر له حیثه دوهمه درجه گڼل کېد ه . یورو گوی ته په یو لږ شمېر انگلو سا کسنیانو اوجرمنیانو هم مهاجر ت کړیدی . هغه مملکت ته دمختلفو و گړو دمهاجرت اوورنقل کېدلو په اثرچه‌دهغه‌مملکت و گړی ژرترژر ه ډېرشوی‌ؤو ، دهغی نفوس شماری- په قرار چه په ۱۸۵۲ کال شو ی وه دیورو گوی و گړی ۱۳۰ زره‌وومگر په ۱۸۶۰ کال(۲۲۱)زره‌ته ورسېدل اوپه ۱۸۷۵ کال‌ئی(٤٤٥)زره‌ته او په ۱۹۰۰ کال‌ئی (۹۳٦)زره‌ته‌ترقی کړی وه‌مگردشلم‌قرن‌د ۳۰ کلوپه اواسطو کښې دیورو گوی نفوس دوه‌برابره شویدی لکه چه د۱۹۲٤ کال نفوس شماری- دهغه‌مملکت ټول‌نفوس(نوربیا)

مملکت پولیند

(۳)

قبل ازجنگ عمومی گذشته یگانه قسمت مطلق العنان پولیند، گالیشیا (پولیند او ستر یا) بود که مجلس مبعوثان ازخود درلووو (لمبر گ) داشت واماپولهادرروسیه ازحکو مت خارج مستثنی قرار داده‌شده و فقط درجرمنی دارای‌یك نماینده گی کوچکی بودند. درنتیجه درحین تشکیل دولت پولیند پولهای گالیشیائی بلادرنگ زمام اداره را بد ست گر فته و به نمونه وتیپ او ستر یا ، هنگر ی به تشکیل‌حکومت‌پرداختند.درسنه ۱۹۱۹ پادروسکی پیانست صدر اعظم بو د ودراثنای۱۹۱۹ قشون پولینددر تحت قیادت پلسو دسکی درسه جنگ با روسیه ، او کرانیها وچکسلوا کیا پرداخت . وآ نگهی پولها و یلنا وبعضی ساحه هاي مجاور دیگر ر ا اشغال نمود د کەاین‌مسئله پیچید گی واضطرابات زیادی‌را بالیتوانیاسبب شد چنا نچه در سنه ۱۹۲۷ محاربه و جنگ بالتوانیادرشرف شروع شدن بود و د فعتا بیك نتیجه‌وفیصلهٔ رسید پلسو دسکی قبل ازانتصاب آن‌بحیث مار شال اردو اولا مملکت مذ کور را بحیث دیکتاتور وبعداز ان بحیث رئیس جمهور ادا ر ه نمو د . د ر سنه ۱۹۲٦ نا مبر د ه که مسلکا سوسیا لست ویك نفر و طن پر ست بسیار باحرارت وصمیمی بود قشو نی بهم آورده وارشوراضبط وحکو مت را که بحال مملکت مضر وغیرنافع میشمرد مجبور باستعفا نمود ه و د ر حالیکه میل نداشت خودش کاند ید ریاست جمهور گر دد شخصی که ازطرف اونامزد شده بود ا نتخا ب گردید.

این بود مختصر تاریخ سیا سی مملکت مذ کور که از ز مانه های نسبتا قدیمترتا وقت‌پلسودسکی(شخصیت برجستهٔوقت‌اخیر پولیند)عرض‌شداینك تحولات وحوادثی‌را که بعداز جنگ بز ر گ موجوده کشو ر مذ کو ر دستخوش آن شده‌است ذیلاًجهت‌مزید معلومات خوانند گان محترم تذ کر میدهیم :

چهار م تجزیهٔ پو لیند:مملکت‌پولیند

در اول‌سپتامبر ۱۹۳۹ ازطرف‌قشون جرمنی مورد حمله قرار گرفته‌ودر نتیجه قشون پولیندی بسرعت بطرف و ارشو عقب زده شدند . درهفدهم ماه مذ کور اردوی سویت نیز از طرف شرق بمملکت مذ کورشروع به مار ش نمودند . ده روز بعد تر و ارشو به محاصره کنند گان‌خود تسلیم و در ۲۸ ماه سپتامبر پولیند بذریعه‌یك موافقه بین‌جرمنی واتحادیهٔ سویتی‌تقسیم گردید . آن‌ساحهٔ کشور پو لیند که تحت کنتر ول جرمنی در آمد به ۷۲٤۳۲ مربع میل بایك مسا حهٔ علاوه گی‌دیگر بالغ بر ۷۳۱ مربع‌میل درشهر دانزیك تخمین شده وبقیهٔ کشور مذ کور باستثنای ۲۲٦ مربع میل که پو لیندبعد ازپا کت میونیخ(معاهده‌میونیخ)ازچك‌سلوا کیا گر فته وبه سلوا کیا تخصیص داده شده بود باقی منطقه طرف استفا ده روسی اعلان گردید. هتلر بافرما ن تاریخی۸-ا کتو برخود که ۱۱ رو ز بعد تر نشرو در او ل نو مبر ۱۹۳۹ بمو قع اجرا گذاشته شد ولا یا ت پو مو رز ، پومیرین وسلیشیای‌علیای پولیندی رارسماً بحکومت جر منی ا لحاق نمود.ولایت پروشیای غربی نیز بقسمت های فرعی دیگر دانزیك، مارین، وردر،و برومبرك که‌دانزیك بحیث پای تخت آن با شد و هکذا پو ز نان به ناحیه ها ی پو زنا ن، هو هنزا لزا،و کالیش که‌پوزنان‌بحیث پای تخت آن‌وسیلیشیای علیای‌پولیندی به ناحیه کا تو ویتز بدا خل و لا یت سلیشیا منقسم گردید ند.

باینصورت مقارن اول نو مبر ۱۹۳۹ حکومت رایش‌به بندرها و سرحدات خود یك ساحهٔ (بشمول شهر آ زاد دانزیك) درحدود ۳۲،۲٦۲ مربع میل را بایك جمعیت تقریبا ۱۰۰۳۵۰۰۰ نفرضمیمه نمود . ساحه های پو لیندو دانزیك به‌ولایت‌های پروشیای شرقی وسلیشیابذریعهٔ یك فرمان‌رایش‌تاریخی ۲٦- اکتوبر ۱۹۳۹ضمیمه ساخته شده وبقیه بدوتقسیم اداری جدیدیکه بنا م های (را یشش گاد دانزیك و یست پروسیا) و(رایشش گادوارت لیند) خوانده میشدند منقسم گردید . اما سلیشیا بذریعهٔ‌یك‌فرمان رایش‌تار یخی ۲۷جنوری ۱۹٤۱بولایت‌های‌سلیشیا ی علیا وسلیشیای سفلی منقسم شد .

قسمت متباقی جمهوریت سا بق پولیند که تحت اشغال فعلی جر منی است قسمتی‌راتشکیل‌میدهد که‌جرمنی آن‌را(گورنمنت جنرل آف‌پولیند) خوانده وشامل۳٦۹۲۱مربع‌میل‌مساحه ویك جمعیت‌درحد ود۱۰۵٦۵۰۰۰ نفر میباشدواین‌ساحه به‌چهار منطقه‌اداری کرا کاو، لوبلین، داروم ، ووار شو منقسم میباشد . مساحه درحدود۲۲٦ مربع میل که از طرف جر منی به سلوا کیا تخصیص‌داده‌شده بود کو نتی های سیزین وفریزستات ر ابا جمعیت در حدود ۲۷۰۰۰ نفرتشکیل داده در اثرآهن وصنایع فولاد خود دارا ی اهمیت‌میباشد. قسمت‌های پولیندشرقی متصرفهٔ روس سویتی حاوی‌یك‌ساحهٔ درحدود۷۷۷۰۳ مربع میل‌ویك‌جمعیت تقریباً۱۱۹۲٤۰۰۰نفرمیباشد که منجمله ناحیهٔ ویلیا که‌عبارت از۲۵۸۸ مر بع میل و دارای یك جمعیت در حدود ٤۲٦۰۰۰ نفر میباشد پس به لیتوانیا که‌یکی‌ازجمهوریت های‌اتحادیهٔ سویتی اعلان‌شد اعاده گردید . دراول‌نومبر ۱۹۳۹ مر کز عالی سویت در مسکو برا ی الحا ق کشور پو لیند ی او کرا ین غر بی به اتحا د یهٔ سویت‌بحیث‌قسمتی‌از جمهوریت سویتی سوسیالستی او کراینارای داده‌وبروز آیندهٔ آن یعنی ۲ نومبر مر کزعالی سو یت قبول والحا ق کشور رو س سفید غربی را به‌اتحادیه سویت بحیث جزء جمهوریت‌سویتی‌سوسیالستی‌روس سفید تصدیق نمود . باینصورت گویا باموجودبودن حکومت‌پولیند درخارج آ ن مملکت تقسیم مملکت مفتو حه (چهارمین تجزیه درتار یخ پولیند) تکمیل گردید باین تفصیل که قسمت غربی خطیکه رویهمرفته در امتداد دریاهای پیسا ،بو گ و سال کشیده میشد به‌جرمنی‌متعلق گردیده وقسمت شرقی آن خط شامل یك جمعیت که بیشتر آن راروس سفید واو کرانیها تشکیل میدهد به روس سویتی متعلق گردید . باری جرمن در مها ر بهٔ پولیند ودربدل یك قیمت معتنا بهی جنگ‌را فتح نمود .

و لی نبا گفته نماند که منفعت وسودیکه حکومت‌مذ کور ازجمهوریت مفتوحه کسب کرد نیز بزر گ‌وجسیم بود. چنانچه باتقلیل و کم‌شدن ذخائر جرمنی درجبههٔ غربی حکومت را یش قادر ومستعدشد که‌از کشور پولیندی خود نه‌تنها ازمواد خام‌اساسی بلکه ازرهگذر کار گر برای صنایع هم استمداد جوید . برطبق یك‌راپورت رسمی جرمنی در حدود ۳۰۰،۰۰۰ مجبوسین پولیندی بکار درو ورفع حا صلات غله باب در اواخر ۱۹۳۹ گماشته شده ویك تعداد بزر گ‌دیگر بعدازان دررایش قدیم بکار گما شته شدند . از۷۰تا ۸۰ فیصد مجبو سین جنگی پولیندی‌دررایش خاص بکار ها وخدمات خصوصی مصروف گردیده واز کلیه تعداد مذ کور ۸٤،۳ فیصد بکارهای فلاحتی‌و۲،۰٤فیصد‌به کار های جنگلات و۳،۲فیصد در کارهای‌دیگر متعلق به‌زمین داری و ۱۰،۲ فیصد بکارهای صنعتی‌مشغول ساخته‌شده اند، منفعت و مفاد صنعتی را که جرمنی ازپولیندحاصل‌داشته‌میتوان ازملاحظهٔ ارقام تولیدات پولیند قبل ازتجاو ز آن در ۱۹۳۹ تخمین نمو د . صنا یع عمدهٔ آن طور یکه پیشتر هم گفته شده متعلق به تو لیدا ت ز را عتی از قبیـل جـو د ر ، جو ، گـنـد م کچالو ، چغندر و سا یر غله بـا ب میبا شد تعداد دهکده های زراعتی جد ید که از مجموع وتر کیب ۵،۵٤۹،۵۹٦ جر یب ز مین بعد از تاسیس جمهو ر یت بوجود آمده به ٦۰٤،۸۰۰ بالـغ گردیده وجنگلهای کاج وصنو بر وشاه‌بلوط وسایراشجار سالانه‌درحدود ۱۷،۰۰۰،۰۰۰مکعب‌متر تیرودستك را بوجود می آ و ر د . چند ین ساحهٔ صنعتی هم در کشور مذ کور بامعادن ذغال و کارخانه‌های ذوب وآهنگری در شلیسیا و کیلس وا قع میباشد. هکذا کار خانه های پارچه بافی در لودز ، بیا لیستوك و بیلسکو وصنایع فلزی‌دیگر دروارشو لو د ز با گور کسز وپوز نان و کا ر خانه های نفت وبنز ین وتصفیه خانه‌های تیل درناحیهٔ کارپات وجود دار ند . صنـایـع معد نی پو لیند در ۱۹۳۸ -۳۸،۱۰٤۰،۰۰۰مترك‌تن ذغال بیتومن‌دار و۹،۰۵۰،۰۰۰تن‌ذغال‌لینت‌و ۵۰۷۰۰۰تن‌طرول‌خام‌و۵۸۱،۰۰۰،۰۰۰ میتـر مکعب گیس طبیعـی و ٦٤٤،۰۰۰ مترك تن نمك و۵٦۷،۰۰۰ تن‌نمك پوتاس و۸۷۳۰،۰۰۰ تن سنگ آهن و۱۰۸۰۰۰ تن‌زنك تولید نموده بود تجارت خارجی پولیند در ۱۹۳۸ به ۲،۰٤۸٤،٤۷٦۰،۰۰۰زیلوتس (سکهٔ پو لیندی)بالغ گر یده‌بود که‌منجمله صادر ات آن بیشتر از ذغال کوك شاه تیر، لبنیات ارقبیل مسکه وقیماق وغیره ، گوشت‌ها ، مواد شیمیائی و اشیـای فلـز ی عبـا ر ت بوده وبر ۱،۱۸٤،٤۷٦،۰۰۰ زیلو تس بـا لـغ میگر دید وواردات آن که‌عبارت‌از ماشین وآلات، عرابه ها ، فلزات و ا شیای‌فلزی‌مواد کیمیاوی، پارچه‌ها چرم وتمبا کو بوده به۱۲۹۹۷٦٤۰۰۰ زیلوتس بالغ میشد .

باذکر مرا تب فوق‌قسمتی از کشور جمهوریت پولیند که بعد از جارمین تجزیهٔ آن حصهٔ روس‌سویتی تعین شده بود هم‌بعداز شروع‌جنگ بین جرمنی ودولت اخیرالذ کر در۲۲ جو ن۱۹٤۱ ازطرف جرمنی اشغـال گردیده واینك تاایام اخیریکه جنگ در آنجاها بین‌دولتین مذ کور جریان دارد تحت اشغال جرمنی باقی بوده‌و نظر به پیشرفت ها ی اخیر عسا کر سو یتی‌درخاك مذ کور بعضی‌ازحصص آن دوباره تحت اشغال عسا کرروس واقع شده است. قضیهٔ سرحدپولیند که ازچگونگی آن تاجائیکه اطلاع د ست داده در روزنامه های مرکز قبلا نشریاتی شده است موضوع بحث قرار گرفته تادیده شودکه آینده چه حواد ئی را د ر ین با ر ه بـار می آورد. «انتها»

خبر گندونی

دا کتر محمد یو سف

تعلیمیافتهٔ امریکا همه روزه از ساعت ٤ تا ٦ عصر بخد مت مریضان ومراجعین محترم حاضر است. خا نه ۲۲/ ٦۳ خوابگـاه متصل باغ عمومی (۵۰٦) ۱/۳

عطا محمدخان نجارساختن هفت دانه الماری چوبی کارآمد ریاست شر کت سر ویس را قرار داد نموده مر جع داو طلبی تاده روز شر کت سرو یس. (۵۰۵)۱/۱

شش‌نفر میخچه گر ۳۹٤٦ سوار میخ کابلی ساخت را از قرارفیپاو پنج افغانی‌و۲۵پول قرار دادنموده‌اند مرجع مناقصه تـا ۱۰ روز مدیریت لوازم فرقهٔ اول . (۵۰۳) ۱/۱